

ERNSTIGE ACHTERUITGANG VAN HET AANTAL HUISZWALUWTELLERS!

Peter Scholten

In 1984 en 1985 werden voor de vierde en vijfde maal nesten van Huiszwaluwen geteld in de regio Amsterdam. Vergelijking van de resultaten met die van voorgaande jaren laat een sterke achteruitgang zien van het aantal getelde nesten. Werden er in 1981 nog 498 geteld, in 1984 waren dit er maar 238 en in 1985 slechts 78. Een verklaring van dit verschijnsel is de sterke achteruitgang van het aantal tellers. In 1981 hebben 14 personen geteld, in 1982 en 1983 waren het er acht, in 1984 zes en in 1985 nog maar drie. Door het geringe aantal tellers was het niet mogelijk om in de afgelopen twee jaar de gehele regio te onderzoeken. Dat er maar enkele gebieden geteld werden blijkt overduidelijk uit de tabel. Gelukkig kan er uit deze gegevens niet geconcludeerd worden dat de werkelijke stand van de Huiszwaluw achteruit gaat. In de meeste niet getelde gebieden zullen ongetwijfeld nog wel (enkele) Huiszwaluwem gebroed hebben. Jammer genoeg kunnen er geen uitspraken gedaan worden over het populatieverloop gedurende een aantal jaren, terwijl dat toch het doel van het onderzoek is.

tabel 1. Aantal getelde huiszwaluwnesten per plaats/gebied. ng = niet geteld.

	1981	1982	1983	1984	1985
Zuiderwoude	7	9	ng	ng	ng
Uitdam	20	20	15	13	ng
Holysloot & Blijkmeer	42	74	47	34	ng
Ransdorp	3	5	11	6	ng
Zunderdorp	9	3	ng	ng	ng
Durgerdam	71	48	47	29	ng
Schellingwoude	3	11	10	3	ng
Nieuwendam	43	25	23	ng	ng
Tuindorp Oostzaan	ng	9	6	0	ng
Havens Oost	12	5	8	ng	11
Spaarndammerbuurt	8	6	5	ng	ng
Westelijke Tuinsteden	31	24	16	13	11
Halfweg	6	6	2	1	0
Houtrakpolder, Inlaagpolder & Ver. Binnenpolder	32	16	11	18	ng
Landelijk West & Sloten	11	ng	1	ng	ng
Badhoevedorp	101	132	127	113	47
Oude Meer	15	9	7	8	9
Amstelveen	3	8	6	ng	ng
Amsteldijk & Ouderkerk	39	42	47	ng	ng
Duivendrecht	4	1	0	ng	ng
Diemen & omgeving	38	47	69	ng	ng
Totaal	498	460	457	238	78

BESPREKING PER GEBIED

Schellingwoude Bleef de stand in 1982 en 83 stabiel met respectievelijk 11 en 10 nesten, in 1984 was er een achteruitgang naar drie nesten, hetzelfde aantal als in 1981.

Tuindorp Oostzaan Hier werden in 1984 geen nesten gevonden.

Havens Oost In 1985 werden hier 11 nesten gevonden waarmee de soort na een achteruitgang in 1982 weer op het niveau van 1981 is gekomen. De vestiging onder de transportband van de betonfabriek is verdwenen. Er is alleen nog een vestiging op het terrein van een staalverwerkingbedrijf.

Westelijke Tuinsteden Sinds 1981 vindt hier een gestage achteruitgang plaats van 31 nesten in 1981 naar 11 in 1985. Als deze trend zich voortzet zal het niet lang duren of het broeden van de Huiszwaluw behoort hier tot het verleden.

Halfweg Het verdwijnen hangt hier ongetwijfeld samen met de afbraak van een aantal panden waaraan voorheen genesteld werd.

Houtrakpolder, Inlaagpolder & Verenigde Binnenpolder In 1984 werden de meeste nesten (16) weer gevonden aan de boerderijen bij de braak aan de Spaarndammerdijk. Bij de Hoeve Inlaag waren er in 1984 nog twee nesten aanwezig. Na een terugval in 1982 en 83 is de soort hier weer iets toegenomen.

Badhoevedorp Op het militaire opslagterrein werden in 1984 vijf nesten vastgesteld, langs de Akerdijk 11 en verspreid over Badhoevedorp 17. In 1985 is dit gedeelte niet geteld. Een deel van het gebied, namelijk de Nieuwe Meerdijk tussen de A4 en de A9, is gelukkig ieder jaar geteld. Hier bevindt zich een belangrijke vestiging van de Huiszwaluw in onze regio. Het verloop van de populatie is weer gegeven in figuur 1. Opvallend is de sterke achteruitgang van 80 nesten in 1984 naar 47 in 1985. Opvallend, omdat verondersteld mag worden dat de Huiszwaluw hier een geschikt broedbiotoop vindt. Door de grote wateroppervlakten van Nieuwe Meer en Ringvaart bestaat hier waarschijnlijk een goede voedselsituatie. Uit de aantallen van voorgaande jaren blijkt dat er ruim voldoende nestgelegenheid is. Bouwmateriaal is ook ruimschoots voorhanden. Bert-Jan Bol nam waar dat de vogels hun nestmateriaal uit de Zandput Nieuwe Meer halen. De oorzaak van de achteruitgang is dus niet duidelijk.

Doordat er de laatste twee jaar zo weinig gebieden geteld zijn is het niet mogelijk te zeggen of de achteruitgang aan de Nieuwe Meerdijk een plaatselijk verschijnsel is of dat deze tendens zich in de gehele regio heeft voorgedaan.

Als we dit onderzoek nog enkele jaren willen voortzetten dan is het duidelijk dat er meer tellers moeten meedoen. Komen deze er niet dan zal de huiszwaluw telling zich moeten toespitsen op één of twee telgebieden. Dit zou bijzonder jammer zijn, zeker ook omdat in aangrenzende gebieden (Zaanstreek en Gooi) al gedurende een aantal jaren huiszwaluw tellingen worden verricht. Omdat ons werkgebied hierop aansluit zou het aldus mogelijk zijn om gegevens te verkrijgen uit een groot aaneengesloten gebied.

Tot slot wordt iedereen die in de afgelopen jaren tóch geteld heeft hartelijk bedankt. Ik hoop dat zij en vele anderen in 1986 weer meedoen. Huiszwaluwen tellen is namelijk niet moeilijk maar wel leuk!

Peter Scholten,
Millingenhof 304,
1106 KV Amsterdam.

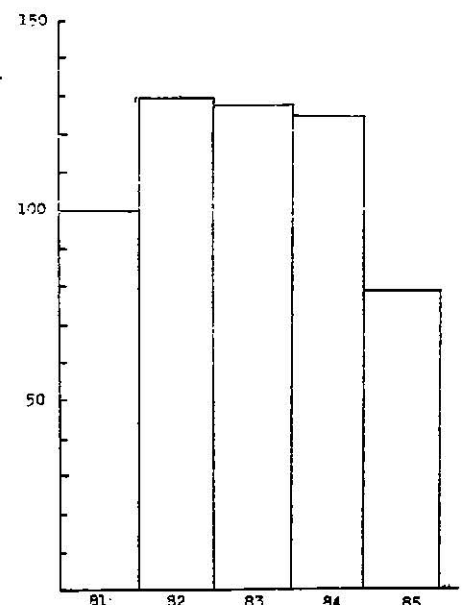

Fig 1. Aantalsverloop huiszwaluw nesten Nieuwe Meerdijk, 1981 = 100 o/o (n=64)